

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XI. Ecclesiastici Ordinis in Germania emendatio, habita à Legato
Ratisponae, complurium Principum consensu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

1524. conuocandum decreuissent, cuius conuocatio ad Pontificem, propositio uero ad se spectabat: at longè grauius, quòd Conuentum, quin potius profanum Conciliabulum Spiræ indixissent, ubi Religionis argumenta, per magnam Apostolicæ Sedis iniuriam expenderebantur. Semper autem in iis literis præ se tulit sensa veteris Fidei studiosissima, horrendis execrationibus in Lutheri personam atque doctrinam inuectus. Postmodum uero spondit, quòd illis, quantum æquitas ferret, gratificaretur, acturum se cum Pontifice, ut Concilium pro eo ac par esset Tridenti cogere, ubi primum sibi licuisset illi interesse, ut in animo habebat: interim eos iubebat, denuntiatis Edicti Wormatiensis pœnis, Edictum ipsum obsequenter exequi, & ab illicito Spirensi Conciliabulo abstinere.

* 18. Iulij
an. 1524.

Hæc literas Cæsar ad fratrem misit, cum arcanis mandatis, ut eas Principibus redderet * ubi obtemperaturos prænosceret; quòd si eas contempturos putaret, apud se retineret, perscriptâ ad Pontificem suscepti consilij necessitate. Ferdinandus literas reddere satius duxit. Verùm uti facilius est impedire, quàm agere; ita solum in eo Cæsari obtemperatum est, quòd secundo loco de omittendo Spirensi Concilio iniungebatur; adductâ à Germanis ad obseruandum Edictum Wormatiense insuperabili difficultate.

C A P V T XI.

Ecclesiastici Ordinis in Germania emendatio, habita à Legato Ratisponæ, complurium Principum consensu.

LEgatus interea, quòd suas partes quantum posset explet, emendaretque si minùs uniuersam Germaniam, eorum certe Principum ditiones, qui nec hæresi corrupti, nec politici commodi illecebris irretiti, ad uera Religionis incrementa conspiciant: quòd etiam palàm faceret, bonam Germaniæ partem adharere Pontifici, eiusque mandata tamquam rationi publicæque saluti consentanea satis agnoscere, Comitiorum Principes, qui secum consenserant, Ratisponæ collegit. Hi fuere Ferdinandus Cæsaris frater, eius loco apud Germanos imperitans, Cardinalis Archiepiscopus Salisburgensis, Guillelmus & Ludouicus utriusque Bawariæ Duces, Episcopus Tridentinus Administrator Ecclesiæ Ratisponensis, & Procuratores Episcoporum, Bambergensis, Spirensis, Argentoratensis, Augustani, Constantiensis, Basileensis, Frisingensis, Brixinensis, & Administratores Passauensis.

2 Hi die 6. Iulij Edictum euulgarunt, quo narrantes, ab utroque Norimbergenſi Conuentu fuiſſe indictum, vt quoad eius fieri poſſet Edicto Cæſareo Wormatienſi aduerſum Lutheranos omnes paterent, iuſſerunt in ſuis ditionibus omnino illud obſeruari, cunctique vetiti antiquæ Religionis ritus inuertere.

3 Poſtero die Legatus ex ipſorum conſilio & conſenſu emendationem Cleri promulgauit, cuiusque obſeruantiam cunctis Germaniæ Eccleſiaſticis præcepit. In huius ſcripturæ præmio habetur, magnam hæreſis cauſam fuiſſe abusus & corruptos Eccleſiaſticorum mores: proinde ſe percipere ad eum vitæ decorem illos deduci, quem Apoſtolus in ipſis expoſcit. Mox triginta quinque, non vero, vt ait Suauis, triginta ſeptem emendationis capita ſtatuuntur. Inter quæ multa conducunt ad releuandos laicos oneribus tribuendæ pecuniæ: huiusmodi eſt Quintum, Parochis interdicens, ne quædam conſueta ſubſidia à populis exigent: Sextum, ſepultura ſumptus imminuens: Septimum, præſcribens, vt Ordinarij intra ſex meſes ex Principum profanorum conſenſione controuerſias omnes componant, de pecuniarum ſolutionibus inter Paſtores Eccleſiaſticos, ac ſubditos exortas: Nonum, quo vetitum eſt, ne pecunia recipere pro abſoluendis noxis ſuperiori foro reſeruatis: Decimum ſextum, remouens abſusus ab Indulgentiarum quæſtoribus inductos: Decimum octauum, quo præſcribitur fidelis expenſio atque custodia pecuniæ à fidelibus collatæ ad templorum conſtructionem: Decimum nonum, quo prohibentur impenſæ quæ Vicarij exigebant pro Templorum atque Altarium conſecratione: Vigefimum tertium, quo vetantur Epifcopi adire, vt mos erat, tamquam heredes patrimonia, ſeu bona ex induſtria parta Clericorum obeuntium inreſtatò: Vigefimum quartum, negans iifdem Epifcopis dimidium prouentus annui, cum ea conferunt Sacerdotia, quæ vix hominis alimento ſufficiunt, & ex quibus huiusmodi dimidium Roma non exigit.

4 Nullum ex his capitibus narrat Suauis, quippe ſemper intentus ad inexhauſtam æris cupiditatem in legibus Eccleſiaſticis oſtendendam. Narrat tamen, fuiſſe creditum, eam morum correctio-nem, inſtar leuium medicamentorum, aucturam morbum, maiorumque Præfulum tyrannidi vires addituram.

5 Sed quod ſpectat ad primum: quàmnam medicorum lege ille didicerat, curationem corporis malè affecti à validiore ac magis purgantiore pharmaco eſſe inchoandam? quis ignorat ipſorum eſſatum, Prius eſſe leniendum, deinde ſoluendum? Præterquam quòd ea

1524.

reuerà erant capita correctionis indigentia, ad leuamentum confirmationemque populorum, & satisfaciendum potiori parti postulatorum in libello *Centum grauaminum*; cùm reliqua ad Principum potentiorumque utilitatem referrentur.

Quantum verò spectat ad alterum: si nomine *Tyrannidis* intelligit consuetam atque canonicam iurisdictionem Antistitum, verum quidem dicit, sed falsis vocibus utitur: ea namque disciplina restauratio, ad satisfaciendum populis plurimum conferebat, adeoque eosdem in Religione Prælulumque obtemperacione confirmabat. Quòd si nomine *Tyrannidis* intellexerit id quod verè vox illa significat, hoc est, subditorum vexationem ex libidine atque utilitate dominantium; expositus iam tenor earum legum per se facta accusationi respondet.

Ait præterea, reliquos indignè passos, Legatum, ac paucos quosdam, sibi arrogasse ad eiusmodi disciplinae leges contra Collegarum sententiam progredi. Verùm si Suauis, omnium ratione subductà qui Conuentui interfuere, eos demat, qui Luthero aperte fauebant, comperiet eorum partem, qui Ratisponæ cum Legato conuenerant, ad totum relata, haud modicam certè fuisse, utpote quæ conflatatur Principibus amplissimi Dominatus, & Episcopis magnarum Diocesium, qui omnes per animi leuitatem aut arrogantiam nihil unquam decreuissent.

Sed postrema Suauiana narrationis calumnia auctior est. Dicit, tam Legatum quàm reliquos nihil curasse, quidnam suscepta consilia paritura essent; sed solum quo pacto Pontifici satisfaceret. An forte huiusmodi viri, videbantur Suauis parasiti quipiam seu Meretriculi, qui tam sordida adulationi seruirent? Satis est nominasse primò, Ferdinandum Archiducem, amplissimis ditacionibus imperitantem, locumque Cæsaris in Germania obtinentem; deinde Bauariæ Duces, ac tot Principes Ecclesiasticos, qui suam auctoritatem impenderunt: sed euenta nos docent, vtra duarum factionum studiosius bono publico consulebat, an hæc adhaerendo Pontifici, an altera se à Pontifice, seiuungendo, simulque efficiendo, ut per diuisionem Religionis Germania in suamet viscera ferum conuerteret.

CAPVT